

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Наукова бібліотека
Одеського університету
Ім. І. І. Мечникова

ЗА НАУКОВІ КАДРИ

Орган парткому, ректорату,
комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського ордена Трудового
Червоного Прапора
державного університету
ім. І. І. Мечникова

РІК ВИДАННЯ
XXXIX
№ 8 (1105)
2 БЕРЕЗНЯ
1973 р.
Ціна 2 коп.

«Всіляко домагатися підвищення рівня підготовки висококваліфікованих спеціалістів для народного господарства шляхом інтенсифікації навчального процесу і впровадження передових методів навчання», — записано у соціалістичних зобов'язаннях колективу університету на 1973 рік — вирішальний рік дев'ятої п'ятирічки. Перший крок у виконанні зобов'язань — зимова сесія.

У понеділок відбулося засідання вченого ради університету. Головне питання, яке обговорювалося, — про наслідки сесії. Доповідь зробив проректор по учебовій роботі доцент Д. І. Поліщук. Вміщуюмо скорочений виклад доповіді.

ОСНОВНИЙ ПОКАЗНИК РОБОТИ

Результати екзаменаційних сесій — основний показник роботи університету, який готове кадри для нашої Батьківщини. Треба відзначити сумісну роботу колективу щодо виконання зобов'язань до 50-річчя СРСР. Про це свідчать також результати зимової екзаменаційної сесії.

Найкращих результатів домоглися історичний (98,8 проц.), філологічний (97,5), юридичний (97,2), біологічний (95,3) факультети. Середня успішність по університету 91,9 процента, що на півтора процента вище минулорічної. Це на денному навчанні. Шодо вечірнього — відповідно: біологічний (93,3), історичний (87,6), фізичний (80,5), факультет романо-германської філології (78,7). Середня по університету — 78,7 процента, що на 3,1 процента вище, ніж у 1971/72 учбовому році. Майже на один процент поліпшилася успішність і на заочному відділенні. Перші по успішності в цій формі навчання — історичний (91,9), біологічний (91,5), геолого-географічний (91,3) і філологічний (84,2).

Підсумки зимової сесії показують, що відзначена раніше тенденція підвищення успішності має місце і в цьому році на факультетах: історичному, філологічному, геолого-географічному, біологічному й факультеті романо-германської філології. На фізичному факультеті успішність стабілізувалася на рівні 89 процентів. На хімічному протягом останніх років спостерігається зниження успішності в зимову сесію. Проти 1970/71 учбового року знизилася успішність на 8,1 процента. Треба встановити причини цього зниження і вжити заходів до їх усунення.

Обов'язково треба назвати наших кращих студентів — відмінників. Ми пишаємося їхніми успіхами в навчанні.

Це ленінські стипендіати — історик Михайло Мальцев, фізик Марія Строколайтіс, хімік Олена Писарєва, географ Валентина Дадікіна, математик Сергій Скороход.

Стипендію імені Карла Маркса заслужив юрист Петро Музиченко. Стипендію імені Лесі Українки — студентка факультету РГФ Наталя Тиселько. Стипендію імені Т. Шевченка — філолог Олена Коваль, Стипендію імені І. І. Мечникова — біолог Володимир Іваниця.

Ми попросили деканів назвати кращих студентів. Це історик Віталій Онищук, юристи Валерій Балух, Василь Москаленко, філолог Олександр Поповиченко, біологи брати Зиньковсь-

кі — Олег і Володимир, Володимир Кур'ята, фізики — Павло Віктор, Ірина Завестовська, математики Павло Беленько, Олександр Светний, хіміки Олександр Невинський, Юрій Андреєв, студенти факультету РГФ Ірина Савченко, Микола Буняк, Геннадій Гураль.

Приємно відзначити, що на районних, республіканських, всесоюзних конкурсах дипломами і преміями відзначено понад п'ятдесят наших виходців.

Погляньмо на результати зимової сесії в розрізі курсів — перший (89,9) і другий (86,2 проц.) мають успішність нижчу, ніж загальна середня. Знову й знову треба нам ставити питання про адаптацію першокурсників. Методичні ради факультетів мають обов'язково провести конференції щодо організації самостійної роботи студентів молодших курсів.

Добре встигають комуністи. Число відмінників і тих, хто встигає на «добре» й «відмінно», 65,4 процента. Відмінників 30,4 процента.

Збільшилася кількість студентів, які одержали тільки добре й відмінні оцінки. Напевне, це результат атестації, проведених в минулому семестрі. Абсолютна більшість наших студентів мають усі дані, щоб учитись на «добре» й «відмінно».

Атестації практикуватимемо й надалі. Треба лише вдосконалювати методику їх проведення. Наступні атестації будуть проведені:

на шостому тижні занять (15 березня — 20 березня),
на дванадцятому тижні (25 квітня — 5 травня).

Особливій увагі потребує категорія «задовільних» студентів, тих, які складають усе лише на «задовільно». Ім потрібна серйозна допомога в організації самостійної роботи. Мабуть, треба підключити до них наших аспірантів і викладачів для індивідуальної роботи, більше давати консультацій.

Минуло вже десять днів занять у другому семестрі, час уже закінчили ліквідацію академзаборгованості. Це першочергове завдання факультетів. Однак за станом на 22 лютого в нас єще 264 боржники (близько 6,4 процента). Всім ясно, що поки студент не ліквідуєвав академзаборгованості, він не може успішно працювати над наступним матеріалом. Особливо багато роботи на механіко-математичному, хімічному, фізичному й геолого-географічному факультетах.

МРІЯ ПРО ХІМІЮ

(обласна хімічна олімпіада
школярів)

Ви ніколи не мріяли стати хіміком? «Чаклувати» в лабораторії, вражаючи уяву яскравими спалахами й чарівними перевтіленнями одних речовин в інші? Вам ніколи не доводилося спостерігати за юнаками, які вперше переступили поріг хімічної лабораторії? Очі блищають, розгублені обличчя... І в кожному — сподівання, можливо, честолюбива мрія, а може, — і жах перед невідомим, незрозумілим, новим. Не всі з них стануть хіміками. Не для всіх хімія стане єдиним захопленням в житті, але спілкування з цією дивною наукою залишиться в їх пам'яті на все життя.

Шлях у велику хімію починається із шкільних уроків, первих формул, невпевнено виведених на дошці, первих нескладних експериментів.

XXVIII ЗВІТНА

28 лютого цього року розпочала роботу XXVIII звітна наукова сесія професорсько-викладацького складу університету по підсумках науково-дослідної роботи за 1972 рік.

У великому актовому залі відбулося пленарне засідання. Вступне слово виголосив проректор університету по науковій роботі професор В. Фащенко.

Доповідь «Геройчний шлях КПРС» (до 70-річчя утворення ленінської партії) підготували професор Н. Якупов та доцент А. Іванов. Член-кореспондент АН УРСР професор В. Цесевич прочитав доповідь «Стабільність зірок і проблеми зоряної еволюції».

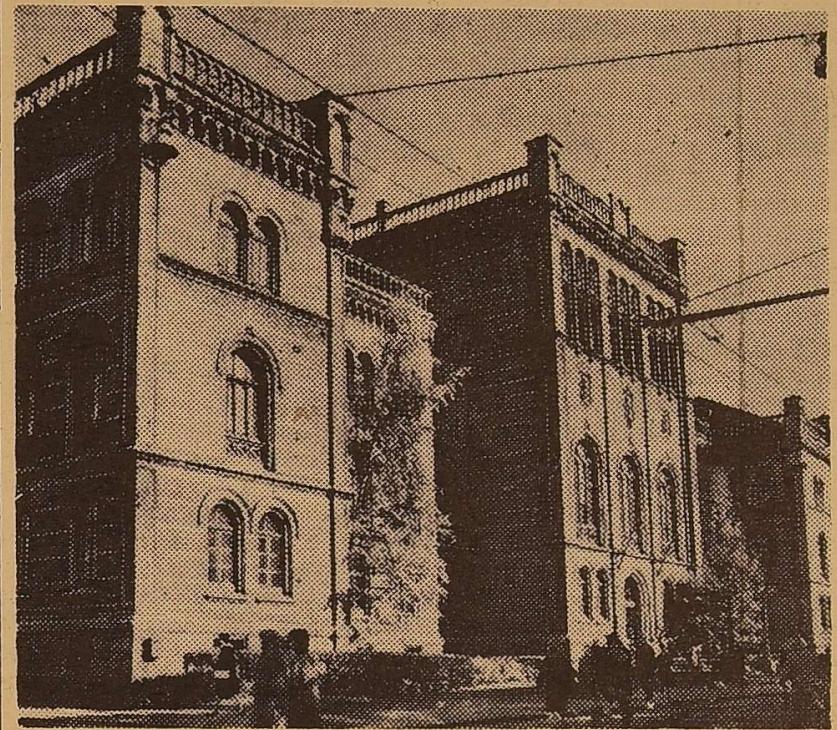
Далі сесія працюватиме по секціях.

В БРАТНІХ УНІВЕРСИТЕТАХ

Під час зимових канікул група студентів ОДУ побуває в Ризі. Вони були гостями побратимів з Латвійського університету імені Петра Стучки.

З винятковою гостинністю прийняли рижани своїх колег: размістили в гуртожитках, показали свій університет, повезли по місту, провели ряд цікавих екскурсій.

Сьогодні журналісти університетської газети «Падом'ю студент» розповідають про життя свого вузу.

ІМЕНІ ПЕТРА СТУЧКИ

Латвійський орденом Трудового Червоного Прапора державний університет імені Петра Стучки — один з найстаріших університетів університетів в Ризі, заснований 1917—1919 роках.

8 лютого 1919 року перший уряд Радянської Латвії, головою якого був видатний революціонер, учень В. І. Леніна Петра Стучки, підписав декрет про заснування Латвійського університету. Тепер Латвійський університет носить ім'я Петра Стучки.

Першими викладачами в ЛДУ були такі широко відомі вчені, як професор Август Кірхенштейн, професор Пауль Лейн та інші. За роки існування університет імені П. Стучки став великим центром науки і культури Латвії. На базі сільськогосподарського відділення університету в 1939 році було створено Латвійську сільськогосподарську академію; в 1950 році від університету відділився медичний факультет, перетворений в Ризький медичний інститут; у вересні 1958 року на базі технічних факультетів університету було організовано Ризький політехнічний інститут.

В університеті діє дев'ять факультетів: фізико-математичний, економічний, філологічний, іноземних мов, юридичний, історико-філософський, біологічний, хімічний, географічний.

З 1944 року народне господарство Радянської Латвії, школи, культурні й науково-дослідні заклади республікиодержали понад 15 тисяч кваліфікованих спеціалістів, які закінчили Латвійський державний університет.

Олімпіада закінчилась. Вона стала справжнім іспитом для її учасників. Екзаменом з професіональної орієнтації. І хто знає, чим стане олімпіада для хлопчиків і дівчаток. Можливо, років через десять вони стануть справжніми вченими, вийдуть на передній край науки і разом з нинішніми вузівськими вчителями будуть розробляти важливі проблеми сучасної науки.

Доброю традицією стала організація шкільних хімічних олімпіад. Нинішня обласна відрізняється від минулих підвищеною складністю завдань. Щоб розв'язати запропоновані задачі, учні повинні відмінно знати не тільки хімію, але і фізику та математику.

Організували олімпіаду й придумали завдання викладачі хімічного факультету університету. Вони надають великого значення олімпіадам, розглядаючи їх як перший іспит для потенційних студентів. Особливо багато уваги приділяють учням доцент кафедри органічної хімії Т. К. Чумаченко, старший викладач неорганічної хімії Н. Т. Пресняк, доцент О. С. Степанова. Вони вже декілька років входять до складу жюри обласних олімпіад, їх запрошують часто в жюри республіканських і всесоюзних конкурсів.

Чимало учасників олімпіад в минулому зараз стали вже студентами. Наприклад, четвертоукраїнський хімічний факультет С. Нікеров був свого часу, неодноразовим призером республіканських і всесоюзних олімпіад. Був переможцем на олімпіадах і В. Богасов, студент І-го курсу хімічного факультету М. Горіна зараз відмінниця, навчається на 3-му курсі. Як правило, ті, хто успішно виступає на олімпіадах, добре навчається у підлітстві.

Кожний учасник мріє про те, щоб вірмінно написати свою роботу й пробувати свої сили на республіканській олімпіаді. Для десятилітників призове місце набуває особливого значення: воно може бути путівкою у вуз.

Розповімо про учасників олімпіад. (Закінчення на 2-й стор.)

Партійне життя: обмін документів

ВИСОКО НЕСТИ ЗВАННЯ КОМУНІСТА

Травневий (1972 р.) Пленум ЦК КПРС у відповідності з рішенням ХХIV з'їзду КПРС постановив провести обмін партійних документів членів КПРС в 1973—1974 роках, який почався 1 березня цього року.

В партійних організаціях нашого університету все ширше розгортається підготовка до обміну, як і у всіх організаціях Комуністичної партії Радянського Союзу.

Ця робота має принциповий політичний характер. Вона торкається важливого боку діяльності партії по зміщенню своїх лав.

Загальнопартійний смисл організаційно-політичної роботи, зв'язаної з обміном, полягає перш за все в тому, щоб підвищити активність, ініціативу, дисципліну й почуття відповідальності за доручену справу. Вся робота по обміну партійних документів повинна привести до загального підвищення активності партійних організацій, кожного комуніста.

Партком університету розробив заходи по підготовці й проведенню обміну партійних документів з врахуванням пропозицій з висловленням комуністами в червні 1972 р. на загальноуніверситетських партійних зборах, де обговорювалось питання «Про завдання партійної організації університету по виконанню Постанови Пленуму травневого Пленуму ЦК КПРС «Про обмін партійних документів».

В ході підготовки до обміну партійні організації факультетів і установ глибоко розглядають як комуніст бере участь в громадській роботі, як він виконує партійне доручення. Індивідуально й по-товариськи розбиралися з комуністами, які лічлися в пасиві, іноді порушували норми партійного життя. Секретарі партбюро, члени парткому й партбюро будували свої бесіди так, щоб вони залишили слід у свідомості комуністів і сприяли усуненню недоліків в їх роботі.

Однак слід відзначити, що цю роботу, тобто співбесіди, ще не закінчили з деякими комуністами парторганізації адміністрації (секретар т. Сергійчик); хімфаку (секретар т. Колесник), фізичного (секретар т. Чесноков); спецкафедри (секретар т. Котов).

Партком звернув увагу секретарів партійних організацій вищезазначених факультетів і установ на цей недолік.

З метою підвищення активності комуністів, вимогливості до них в партійних організаціях університету застуховались звіти комуністів на партійних зборах, партбюро.

Партком своєчасно підказав, що цю форму підвищення вимогливості слід використати в тих випадках, коли виникає справжня необхідність колективно обговорити роботу товариша по партійній організації.

Партійна організація звільниться від тих, хто не виправдав високе звання комуніста. Так, партійна організація геолого-географічного факультету включила з лав членів КПРС т. Котовського, який порушував статут КПРС, ганьбив високе звання комуніста.

Відомо, що всі зміни, які відбулися, повинні бути відбиті і в нових партійних документах. Однак аналіз проведеної звірки дає підстави говорити про безвідповідальне ставлення деяких секретарів та їх заступників до цієї важливій роботи (адміністрація, філологічний, історичний та хімічний факультети).

Час не чекає. Необхідно детально все продумати, пам'ятаючи, що в цій важливій загальнопартійній справі немає дрібниць. Важливі місце зараз посідає фотографування комуністів, причому воно повинно проводитись згідно з вимог, що ставляться. За ходом його, правильністю суворо слідкують партійні організації факультетів і установ.

Партком університету здійснює підготовку до обміну партійні організації факультетів і установ глибоко розглядають як комуніст бере участь в громадській роботі, як він виконує партійне доручення. Індивідуально й по-товариськи розбиралися з комуністами, які лічлися в пасиві, іноді порушували норми партійного життя. Секретарі партбюро, члени парткому й партбюро будували свої бесіди так, щоб вони залишили слід у свідомості комуністів і сприяли усуненню недоліків в їх роботі.

Постійний контроль за ходом підготовки до обміну партійних документів, за виконанням намічених заходів. Так, на засіданні парткому були обговорені звіти партійних організацій юридичного факультету, адміністрації, обсерваторії про роботу по підготовці до обміну партійних документів.

Рішення ЦК КПРС про початок цієї важливої справи відіграє велику роль, що вище підніме активність комуністів, первинних організацій в боротьбі за виконання рішень ХХIV з'їзду партії.

Головною відмінністю нового партійного квитка від усіх попередніх є те, що на внутрішньому боці обкладинки віміщені портрети зображення організатора і вождя нашої партії і Радянської держави В. І. Леніна і його безсмертні слова про те, що партія — розум, честь і совість нашої епохи.

Партійний квіток близький і дорогий кожному, хто зв'язав свою долю з партією Леніна. Про його роль і значення образно й точно сказав Сергій Миронович Кіров: «...раз ти, добра людино, взяла партійну книжку в кишені і взяла не за страх, а за совість, то знай, для чого ти її тримаєш, відкрий очі на комуністичну програму».

Вся історія Комуністичної партії — яскравий приклад того, що комуністи завжди були попереду, на найважчих ділянках. Молодому поповненню нашої партії є з кого брати приклад. Кожний комуніст повинен проявляти високу відповідальність, суворо виконувати статутні вимоги, ніколи не поступатися партійною принципальністю, честю, гідністю. Високо нести звання комуніста — значить зміцнювати і згортовувати партію для досягнення високої мети — перемоги комунізму.

Л. КАЛУСТЬЯН,
секретар парткому університету.

Партком університету здійснює

Мрія про хімію

(Закінчення. Поч. на 1-й стор.)
ВЕТЕРАН

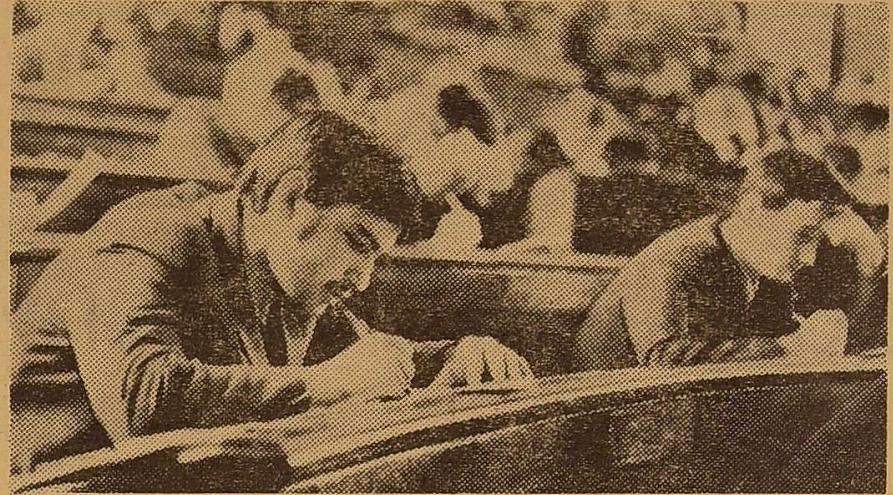
Балтської середньої школи.

— Хімія подобається. Спочатку не ладнала з нею. А коли вчителька почала досліди показувати, то зацікавилася. Потім я стала більше книжок з хімії читати. І якщо я що-небудь роблю і в мене не входить, я залишаю це, а через 2—3 дні все у мене входить.

На районній хімічній олімпіаді Таня виступила вдало — зайняла перше місце. Але не тільки хімію захоплюється дівчина. Вона дуже любить малювати, подобається їй креслення. Таня не знає ще, куди буде вступати після школи, можливо, і на хімічний. Часу багато.

ЗОБОВ'ЯЗАНА ВЧИТЕЛЬЮ

Радісна і сяюча вибігла із аудиторії Наташа Липовецька. Вона навчається в 10-му класі 47-ї школи

ри. Вона допомогла йому розширити кругозір, збагатила. Ігор попробував дитячого захоплення піroteхнікою, яке властиве всім починаючим хімікам. Він серйозно зайнявся своїми дослідженнями.

Заняття на станції здавалися занадто короткими. Юнак почав проводити експерименти вдома. Можна позаздрити витримці батьків Ігоря, які примирялися з паякою різних колб, пробірок, а потім наслідків експериментів. Захоплення з кожним днем ставало все сильнішим. Шкільний вчитель Діана Іллінічна Драпова відмітила здібності свого учня. В дев'ятому класі він став частим гостем на кафедрі органічної хімії університету, допомагав аспірантам проводити досліди, а скоро — вдалий виступ на районній олімпіаді.

Спокій і хвилювання, впевненість і розгубленість... Чого тільки не побачиши на таких олімпіадах! Ігор був спокійним. Він не думав ні про бали, ні про результати. З задоволенням рішав задачі, писав складні формулі й намагався допомагати товаришам, які сиділи поруч. І все ж перемога перед учнів дев'ятих класів була для нього несподіваністю.

На цій олімпіаді Ігор відмінно справився з поставленими завданнями й тепер є одним із кандидатів на республіканську олімпіаду.

— Ігор, чим тебе приваблює робота в нашему університеті?

— Тут я можу займатися серйозними дослідженнями, збагачувати свої знання. Це допоможе мені при вступі у вуз.

— Звичайно, в університет?

— Мабуть, в медичній. Я однаково люблю і хімію, і біологію. А втім, ще не вирішив...

НАЙМОЛОДША

А ось Таня Ступенко — одна з наймолодших учасниць олімпіади. Вона вчиться в сьомому класі

Команди Одеської області вважається сильним суперником на республіканських і всесоюзних олімпіадах, незважаючи на невдачу в минулому році. Але в цьому році вона буде особливо сильною. Як відмітив Н. П. Пучков, методист з інституту удосконалення вчителів, завдяки активній діяльності школи «Юного хіміка» підготовка одеських учнів з хімією стала значно кращою. Ми сподіваємося зайняти одне з призових місць, і у нас для цього є все необхідне.

Матеріали про олімпіаду підготували спецкори «ЗНК» студенти хімфаку І. КЛІМЕНКО і О. СИВОВ. Фото І. КЛІМЕНКА.

ЗА НАУКОВІ КАДРИ

3 ПЕДПРАКТИКИ

ПЕРШІ УРОКИ

Стільки хвилювань! Здається, все продумано, написано детальний конспект, проконсультувались у викладача, ме-

тодиста. І ось — дзвоник. Мимоволі згадала перший в своєму житті вересневий урок, перше знанітво з першою вчителькою.

Відкидаю згадки. Заходжу в клас. На «камчатці» — підбільрюючі погляди товаришів-однокурсників (колег!), методиста. А перед тобою — безліч допитливих, цікавих очей. Починаю свій перший самостійний урок!

Ми — четвертокурсники українського відділення. Проходимо педагогічну практику середній школі № 9. Керують нашою практикою доценти Н. А. Москаленко й І. Є. Саєнко.

Імені Петра Стучки

ДЛЯ АКТИВІСТІВ

Уже кілька років підряд під час зимових канікул організовуються виїзni школи комсомольських активістів. Університет об'єднується з політехніками.

В ста кілометрах від Риги в будинку відпочинку «Ціруліші» («Жайворонки») відпочивало сорок наших активістів і стільки ж з політехнічного інституту. Відпочивали й вчилися комсомольській роботі. Це комсомольські секретарі факультетів, комсорги, члени комітетів комсомолу, члени факультетських бюро.

Заняттями керував секретар Кіровського району ЛЛКСМ тов. Горбунов. Пройшли цікаві бесіди на тему «Соціально-психологічні аспекти в комсомольській роботі»,

«Студент і наука», «Студент і ви-кладач» тощо. Відбулися зустрічі з керівниками політехнічного інституту і ЛДУ, студентських будівельних загонів. Було багато розмов про навчання, поведінку, громадську роботу студента.

Багато чому навчилися першокурсники. З нашими активістами зустрівся керівник студентського відділу ЦК ЛЛКСМ Андіс Лапіньш. Він говорив про завдання комсомольської організації на третій вирішальний рік п'ятирічки. Побували тут і журналісти з молодіжної республіканської газети «Падом'я яунатне», молоді поети, композитори.

Випав сніг, активісти ходили на лижах у далекі походи.

РОЗПОВІДАЄМО ПРО ФАКУЛЬТЕТ

Комсомольське бюро хімічного факультету обговорило чергові завдання комсомольців. Тоді й з'явилася думка: серйозно замислитися про пропаганду університету серед учнівської молоді. Невеличкий досвід уже був. Вийджаючи на збирання врожаю, майбутні хіміки неодноразово організовували вечори дружби в сільських школах. Бюро ухвалило: продовжити цю роботу, створити агітбригаду й регулярно війджати в районні школи.

Це було кілька років тому.

Почати було важко. Кожен, правда, щось умів — прочитати вірш, гумореску, проспівати пісню. Але як допомогти слухачам — учням старших класів зазирнути в

студентські будні? В роботі над програмою поступово народжувалася театралізована постановка.

Сьогодні це агітбригада, у складі якої 15 студентів, серед них жіночого представника «професійної» художньої самодіяльності. Всю програму засвоювали без допомоги кваліфікованих режисерів. Слухачам подобається розповіді про професію хіміка, вони тепло приймають ансамбл дівчат-студенток. Програму виступу складено так, щоб слухачі могли ознайомитися з одним днем факультету. Звісна річ, нам не вистачало б і 24 годин, щоб показати всю різноманітність студентського життя.

Студкор П. ГВІЦС.

КРОКУЮЧИ ВУЛИЦЯМИ РИЗЬКИМИ

На одній з нових площ столиці Латвії з'явся величезний меморіальний ансамбль, присвячений латиським стрільцям.

Це музей-пам'ятник, незвичайний за композицією: троє солдатів у довгих шинелях і військових кашкетах стоять спини до спини у вічному караулі. Темно-червоний граніт символізує непорушну стійкість революційних латиських стрільців, які несли охорону першого Радянського уряду в Смольному, а потім — у Московському Кремлі.

Автори меморіального музею-пам'ятника органічно з'язали його з традиціями латиського мистецтва й архітектури, а також з новими сучасними принципами соціалістичного мистецтва.

Ми, студенти з Одеси, побували на братському кладовищі в Ризі, де вражені були красою надмогильного пам'ятника поетові Янісу Райнісу.

Незабутньою була й поїздка до траурно-меморіального ансамблю в Саласпілсі.

Шосе Рига—Даугавпілс. На сімнадцятому кілометрі дорога повертає до лісу. Тут на випаленому пустырі був табір смерті...

Університетський нічний профілакторій — це лікувальний заклад типу амбулаторії. Тут поселяються студенти, яким треба відновити сили.

Довгий коридор, теплий, затишний, ніщо не нагадує про лікарню. Наприкінці коридору сидить група юнаків та дівчат, дивляться телепередачу. Ряд дверей ведуть у кімнати лікарські кабінети: кабінет ін'єкцій, фізіотерапевтичний, солярій. На білій скатертині аркуші з прізвищами пацієнтів, склянки з порошками, таблетки. Це вітамінний та лікарський стіл.

— Ранкову порцію вітамінів прийняли? — літає головлікар профілакторію Дзідра Карісе.

— Ой! Ні, проспали й забули... Треба було бігти на лекції. Завтра обов'язково візьмемо!

Наш побратим —
Латвійський
державний

ВИСТАВКА НАУКОВИХ РОБІТ

Це друга республіканська виставка наукових робіт студентів латвійських вузів. Вона проходила нещодавно в новому корпусі філологічного факультету.

Демонструвалися творчі доробки — наукові й технічні — студентів та аспірантів, підсумки напруженої праці цілого року. Студенти-біологи подали чудові гербарії, цікаво виступили університетські математики, хіміки. Особливий успіх мала лабораторія півпровідників ЛДУ. Прилад Андріса Брокса, працівника лабораторії п'єзоелектриків, нагороджено дипломом.

Біля університетської експозиції завжди багато людно, про що свідчать ці фотографії.

У КІЛЬКА РЯДКІВ

Для відмінників навчання й активістів громадської роботи в університеті встановлено стипендії імені К. Маркса, В. І. Леніна, П. Стучки, імені народного поета Яна Райніса, імені народного письменника Андрія Упіта.

* * *

В студентському науковому товаристві (СНТ) під керівництвом кваліфікованих спеціалістів-викладачів понад 500 студентів ведуть самостійну науково-дослідну роботу, розв'язують актуальні проблеми науки, організовують наукові студентські конференції. Члени СНТ беруть участь в наукових конференціях вузів Москви, Ленінграда, Києва, Талліна, Вільнюса та інших міст. Кращі роботи неодноразово відзначаються на міжреспубліканських, всесоюзних конференціях. Багато з них надруковано.

* * *

В університеті п'ять загальніх і десять факультетських колективів художньої самодіяльності. Серед них найбільшого успіху домігся заслужений колектив Латвійської РСР, народний танцювальний ансамбль «Данціс» і заслужений колектив Латвійської РСР народний хор «Ювентус».

* * *

Обчислювальний центр ЛДУ веде облік і оперативно планує щоденну роботу таких великих підприємств, як Ризький електротехнічний завод, радіозавод імені Попова, трикотажна фабрика «Сарканай Рітс» тощо. Обчислювальний центр є фактично єдиним інститутом математичних наукових досліджень Латвійської РСР.

* * *

Працівники науково-дослідного сектора географії брали участь у підготовці малої енциклопедії Латвійської РСР, складають Комплексний атлас Латвійської РСР. Разом із працівниками географічного факультету випущено монографію «Географія Латвійської РСР».

ЗА НАУКОВІ КАДРИ

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ТЕЛЕВІЗІЙНА

Студенти факультету іноземних мов здавна почали цікавитись можливостями телебачення. Наша лабораторія звуко-світлової наочності устаткована за останнім словом техніки. Уже в першому семестрі регулярно велися експериментальні передачі з практичної фонетики. На початку листопада організовується гурток «ТВ» при студентському науковому товаристві. Всю технічну базу надає лабораторія наочності.

З великою цікавістю збиряються на засідання гуртка студенти. Уже виник дружний колектив. Заняття два рази на тиждень, в тому числі й теоретичні, готуються доповіді, ведуться диспути. Робота в гуртку пов'язана з вивченням іноземної мови. Багато доводить-

ся репетиувати й тренуватись, щоб добитись найкращої вимови.

Нещодавно відбулася перша експериментальна студенцька телепередача, в якій розповідалося про наш університет. Декан факультету доцент Я. Ращевич відповів на ряд актуальних питань щодо зимової сесії. Наприкінці

програми члени гуртка показали інсценіровку англійською мовою «Минуле, сьогоднішнє й майбутнє студента-іноземця».

Гадаємо, що крім випуску веселих та інформаційних передач, після оволодіння учебним тележанром, ми перейдемо до створення таких передач, які можна буде використати в учебному процесі.

Фото А. БАЛТКАЯ.

З відряджень дальніх

Нагадуємо, що
з 10 березня по 10 квітня
проводиться традиційний
ОГЛЯД-КОНКУРС
КУЛЬТУРНО-МАСОВОЇ РОБОТИ.
ГОТУЙТЕСЯ
ДО ОГЛЯДУ-КОНКУРСУ!

Фонарі.

Фотоетюд С. Єфімова.

ДОСВІД КОЛЕГ
ФАКУЛЬТЕТ ГРОМАДСЬКИХ ПРОФЕСІЙ

«Веде даже солнцу не хватает дня,
Чтоб оглядеть земли моей просторы»...

Ці слова про нашу рідну Батьківщину прозвучали на черговому занятті науково-природничого відділу факультету громадських професій, присвяченому півиковому ювілею СРСР. Затамувавши подих, слухали ми доповіді студенток третього курсу Г. Хитрої «В дружній сім'ї радянських народів» та Л. Кравчука «Ми наші, новий ми світ збудуєм». Після виступів — активне обговорення.

Так, здебільшого, проходять у нас практична частина заняття: наші виступи, наші рецензії.

Науково-природничий відділ — один із 13 відділів факультету громадських професій, на якому ми навчаємося вже другий рік. Ми — це студенти-біологи 2—3 курсів, об'єднані прагненням пізнавати таємничий світ науки, пропагувати найновіші досягнення і відкриття біології серед населення. Тому ми докладаємо всіх зусиль, щоб віднати якомога більше нового, оволодіти секретами лекторської майстерності.

Заняття на відділі проводяться двічі на місяць, мають як теоретичний, так і практичний характер.

Під час теоретичних занять ми слухаємо лекції членів товариства «Знання», вчимося у них лекторської майстерності. Надовго залишилась у пам'яті і стала надійним дороговказом у майбутню громадську професію лекція заслуженого діяча культури УРСР, доцента О. С. Пулинця «Про лекторську майстерність». Щиро вдячні ми і професору К. М. Леутському за розповіді про досягнення сучасного радянського природознавства, доценту М. М. Сидоренку за доповідь «Місце філософії в системі біологічних знань».

Актуальною проблемою сьогодення є охорона природи. Про неї йшлося на ХХIV з'їзді КПРС та на IV сесії Верховної Ради СРСР. Не обійшла вона і нашу тематику. Розроблено чимало лекцій на цю тему, зокрема, «Проблема чистоти води і ленінське ставлення до природи», «Викопані форми завтрашнього дня», «Корисні тварини Буковини і їх охорона» та інші. Доцент кафедри ботаніки З. Н. Городова прочитала нам лекцію «Значення зелених насаджень і їх охорона», з якої ми дізнались багато нового і цікавого про рідкісні рослини Землі та їх значення для формування фауни і флори, клімату планети.

Та не тільки ми слухаємо лекції. Нас також слухають. Кожен член нашого відділу самостійно підготував лекцію і прочитав її в студентській групі, на засіданні наукового гуртка, на підприємствах і в підшефних колгоспах, в школах і установах, де ми проходили виробничу практику, а під час канікул в тих місцях, де ми колись жили, працювали і вчилися. І скрізь, ді б ми не виступали, ставимо собі за мету єдине: донести до слухачів новини біологічної науки, розповісти про нові методи дослідження у біології, сприяти формуванню в радянських людях передового матеріалістичного світогляду.

З. ТАЦІНЕЦЬ,
староста науково-природничого відділу ФГП.
(«Радянський студент», Чернівці)

Отже, про США...

Продовження. Поч. у № 7.

ЧІКАГО

Це теж індивідуальність. Але до чого ж несимпатична! Колись тут збудували першу в США підземку. Недосконалість тонельного будівництва примусила проектувальників винести частину шляху електричного чудовища наверх, підняти його на естакаду. Могутні металеві опори естакади зараз стоять прямо на шляху наземного транспорту, рельси на залізобетонній сітці висять над вулицями, і кожній дві-три хвилини все це здригається під натиском громади, що звивається, що з ревом і гуркотом проноситься по своїй зовнішній петлі. Ця петля стиснула самий центр міста, який через неї так і називається «the loop». Тут завжди сумно, душно і дуже галасно.

Чікагці дуже пишаються своїми досягненнями в галузі сучасного будівництва. Дійсно, саме тут збудовані перші в світі круглі будинки, де фасадна стіна кожної кімнати складається винятково з скляних стулок, що пропускають максимум світла й повітря (місячна плата за однокімнатну квартиру в одному з цих 60-поверхових будинків складає 300 доларів). Тут знялася вгору 100-поверхова «Башня Хенкока», струнка, легка на вигляд будова, в якій перші вісім наземних і шість підземних поверхів зайняті гаражами, далі до сорок четвертої поверху розміщуються контори та представники найрізноманітніших фірм, а з сорок четвертого починаються дев'ятсот квартир, з вікон яких відкривається велична панорама озера Мічіган й міста, що метушиться та гуркоче, на його березі. Жити тут і красиво, і зручно (робота та будинок в одному приміщенні, тут же басейн, магазин, кафе), і дуже дорого — трьохкімнатна квартира — 500 доларів на місяць. В центрі «петлі» гордовито стоїть найвищий банк в світі — the First National Bank, який підняв своїх 60 з лишком поверхів на 850 футів, і щоб утримати свою елегантну машину, широко розставив лапи основи. Збоку від ділової частини міста розкинулась унікальна споруда музею техніки та технології, де всередині будови вільно поміщуються космічний корабель, літак, вуличка старого Чікаго, зразкова ферма і типові одно-двоквартирні будинки, де знаходяться бездоганно виконані, що працюють на електронній апаратурі, багаторазово збільшені моделі важливих органів людського тіла (можна, наприклад, вільно пройти через шлюочки й передсердя серця чи торкнутися отолітів в середньому вусі)...

Коли я в думках повертаюсь до чотирьох чікагських днів, то весь час думаю: чому ж при всіх цих беззаперечних достоїнствах місто залишає враження мітущі, гулу й бруду? Очевидно, тому, що не ці досягнення інженерної думки і високої майстерності визначають загальний вигляд Чікаго. Це як описання деталей за деталлю, загалом некрасивого обличчя: взяті окремо і пот, і ніс, і вуха начебто на місці і не відходять від «середньостетичної» норми, а разом — ну, рожа роже. Так і тут — дивовижні, сурово функціонально випrowadані споруди поки ще не стали провідним моментом в загальному сприйнятті обличчя міста. Іх наявність, навпаки, створює знаменитий чікагський парадокс: частини прекрасні (чи, в крайньому разі, терпимі), загалом — аж ніяк!..

КАЛІФОРНІЯ

Сюди, на західні узбережжя Сполучених Штатів, представники нашої країни приїжджають значно

рідше, ніж на схід, і інтерес до них, хто приїжджає, дуже великий, бо особистість, що умовно називається «середнім американцем», про нас знає, в основному, як про країну «де багато снігу, багато хутра і багато ікри». Виходачі з цього популярного уявлення, гостинні каліфорнійці неодноразово висловлювали турботу, чи не дуже нам, що приїхали з зачиненої Росії, жарко біля берегів теплої затоки Сан-Франціско. Наші терплячі пояснення, що третина делегації вихідці з широт, значно більш південних, де набагато тепліше, ніж в Лос-Анджелесі, Сан-Франціско і Монтерей, сприймались скоріше як показник прекрасного виховання («Які стримані! Зовсім не скажаться на жару!»), ніж як відображення істини в її законних правах.

Найбільше місто Каліфорнії і найпідхідніше місто США — Лос-Анджелес. Дійсно, саме тут збудовані перші в світі круглі будинки, де фасадна стіна кожної кімнати складається винятково з скляних стулок, що пропускають максимум світла й повітря (місячна плата за однокімнатну квартиру в одному з цих 60-поверхових будинків складає 300 доларів). Тут знялася вгору 100-поверхова «Башня Хенкока», струнка, легка на вигляд будова, в якій перші вісім наземних і шість підземних поверхів зайняті гаражами, далі до сорок четвертої поверху розміщуються контори та представники найрізноманітніших фірм, а з сорок четвертого починаються дев'ятсот квартир, з вікон яких відкривається велична панорама озера Мічіgan й міста, що метушиться та гуркоче, на його березі. Жити тут і красиво, і зручно (робота та будинок в одному приміщенні, тут же басейн, магазин, кафе), і дуже дорого — трьохкімнатна квартира — 500 доларів на місяць. В центрі «петлі» гордовито стоїть найвищий банк в світі — the First National Bank, який підняв своїх 60 з лишком поверхів на 850 футів, і щоб утримати свою елегантну машину, широко розставив лапи основи. Збоку від ділової частини міста розкинулась унікальна споруда музею техніки та технології, де всередині будови вільно поміщуються космічний корабель, літак, вуличка старого Чікаго, зразкова ферма і типові одно-двоквартирні будинки, де знаходяться бездоганно виконані, що працюють на електронній апаратурі, багаторазово збільшені моделі важливих органів людського тіла (можна, наприклад, вільно пройти через шлюочки й передсердя серця чи торкнутися отолітів в середньому вусі)...

Найбільше місто Каліфорнії і найпідхідніше місто США — Лос-Анджелес. Дійсно, саме тут збудовані перші в світі круглі будинки, де фасадна стіна кожної кімнати складається винятково з скляних стулок, що пропускають максимум світла й повітря (місячна плата за однокімнатну квартиру в одному з цих 60-поверхових будинків складає 300 доларів). Тут знялася вгору 100-поверхова «Башня Хенкока», струнка, легка на вигляд будова, в якій перші вісім наземних і шість підземних поверхів зайняті гаражами, далі до сорок четвертої поверху розміщуються контори та представники найрізноманітніших фірм, а з сорок четвертого починаються дев'ятсот квартир, з вікон яких відкривається велична панорама озера Мічіgan й міста, що метушиться та гуркоче, на його березі. Жити тут і красиво, і зручно (робота та будинок в одному приміщенні, тут же басейн, магазин, кафе), і дуже дорого — трьохкімнатна квартира — 500 доларів на місяць. В центрі «петлі» гордовито стоїть найвищий банк в світі — the First National Bank, який підняв своїх 60 з лишком поверхів на 850 футів, і щоб утримати свою елегантну машину, широко розставив лапи основи. Збоку від ділової частини міста розкинулась унікальна споруда музею техніки та технології, де всередині будови вільно поміщуються космічний корабель, літак, вуличка старого Чікаго, зразкова ферма і типові одно-двоквартирні будинки, де знаходяться бездоганно виконані, що працюють на електронній апаратурі, багаторазово збільшені моделі важливих органів людського тіла (можна, наприклад, вільно пройти через шлюочки й передсердя серця чи торкнутися отолітів в середньому вусі)...

Найбільше місто Каліфорнії і найпідхідніше місто США — Лос-Анджелес. Дійсно, саме тут збудовані перші в світі круглі будинки, де фасадна стіна кожної кімнати складається винятково з скляних стулок, що пропускають максимум світла й повітря (місячна плата за однокімнатну квартиру в одному з цих 60-поверхових будинків складає 300 доларів). Тут знялася вгору 100-поверхова «Башня Хенкока», струнка, легка на вигляд будова, в якій перші вісім наземних і шість підземних поверхів зайняті гаражами, далі до сорок четвертої поверху розміщуються контори та представники найрізноманітніших фірм, а з сорок четвертого починаються дев'ятсот квартир, з вікон яких відкривається велична панорама озера Мічіgan й міста, що метушиться та гуркоче, на його березі. Жити тут і красиво, і зручно (робота та будинок в одному приміщенні, тут же басейн, магазин, кафе), і дуже дорого — трьохкімнатна квартира — 500 доларів на місяць. В центрі «петлі» гордовито стоїть найвищий банк в світі — the First National Bank, який підняв своїх 60 з лишком поверхів на 850 футів, і щоб утримати свою елегантну машину, широко розставив лапи основи. Збоку від ділової частини міста розкинулась унікальна споруда музею техніки та технології, де всередині будови вільно поміщуються космічний корабель, літак, вуличка старого Чікаго, зразкова ферма і типові одно-двоквартирні будинки, де знаходяться бездоганно виконані, що працюють на електронній апаратурі, багаторазово збільшені моделі важливих органів людського тіла (можна, наприклад, вільно пройти через шлюочки й передсердя серця чи торкнутися отолітів в середньому вусі)...

Найбільше місто Каліфорнії і найпідхідніше місто США — Лос-Анджелес. Дійсно, саме тут збудовані перші в світі круглі будинки, де фасадна стіна кожної кімнати складається винятково з скляних стулок, що пропускають максимум світла й повітря (місячна плата за однокімнатну квартиру в одному з цих 60-поверхових будинків складає 300 доларів). Тут знялася вгору 100-поверхова «Башня Хенкока», струнка, легка на вигляд будова, в якій перші вісім наземних і шість підземних поверхів зайняті гаражами, далі до сорок четвертої поверху розміщуються контори та представники найрізноманітніших фірм, а з сорок четвертого починаються дев'ятсот квартир, з вікон яких відкривається велична панорама озера Мічіgan й міста, що метушиться та гуркоче, на його березі. Жити тут і красиво, і зручно (робота та будинок в одному приміщенні, тут же басейн, магазин, кафе), і дуже дорого — трьохкімнатна квартира — 500 доларів на місяць. В центрі «петлі» гордовито стоїть найвищий банк в світі — the First National Bank, який підняв своїх 60 з лишком поверхів на 850 футів, і щоб утримати свою елегантну машину, широко розставив лапи основи. Збоку від ділової частини міста розкинулась унікальна споруда музею техніки та технології, де всередині будови вільно поміщуються космічний корабель, літак, вуличка старого Чікаго, зразкова ферма і типові одно-двоквартирні будинки, де знаходяться бездоганно виконані, що працюють на електронній апаратурі, багаторазово збільшені моделі важливих органів людського тіла (можна, наприклад, вільно пройти через шлюочки й передсердя серця чи торкнутися отолітів в середньому вусі)...

Найбільше місто Каліфорнії і найпідхідніше місто США — Лос-Анджелес. Дійсно, саме тут збудовані перші в світі круглі будинки, де фасадна стіна кожної кімнати складається винятково з скляних стулок, що пропускають максимум світла й повітря (місячна плата за однокімнатну квартиру в одному з цих 60-поверхових будинків складає 300 доларів). Тут знялася вгору 100-поверхова «Башня Хенкока», струнка, легка на вигляд будова, в якій перші вісім наземних і шість підземних поверхів зайняті гаражами, далі до сорок четвертої поверху розміщуються контори та представники найрі